

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Психологія девіантної поведінки»

Кафедра юридичної психології

Статус дисципліни
Рівень вищої освіти
Ступінь вищої освіти
Форми здобуття вищої освіти
Мова викладання
Навчальний рік
Форма підсумкового контролю

Вибіркова
Третій (освітньо-науковий)
Доктор філософії
Денна
Державна
2020-2021 н. р.
Екзамен

Прізвище, ім'я, по батькові
науково-педагогічного
працівника, який веде
дисципліну
Науковий ступінь
Вчене звання

Литвин Вікторія Вікторівна

Посада

Кандидат юридичних наук

-

Викладач кафедри юридичної
психології

Профайл викладача

?Литвин Вікторія Вікторівна? -
?Google Академія?

Контактний телефон
Електронна адреса
Розклад навчальних занять

096-153-58-88

viktoriialytvyn@gmail.com

Консультації

Очні:

*(відповідно до окремого графіка
кафедри)*

Онлайн:

k015@naia.kiev.ua

Пн–Пт з 9:00 до 16:00

Сторінка дистанційного курсу

<https://dn.naia.kiev.ua/login/index.php>

Стислий опис навчальної дисципліни

Мета вивчення Метою викладання навчальної
навчальної дисципліни дисципліни «Психологія девіантної

	поведінки» є формування наукового світогляду щодо психологічних чинників різних проявів девіантності; озброєння майбутніх правовиків вміннями самостійно проводити психодіагностичну та консультативну роботу з девіантами; навчання зважено та відповідально підходити до вибору заходів профілактики та корекції окремих видів девіацій.
Тривалість	90 годин, 3 кредита ECTS
Форми та методи навчання	Лекції, семінарські, практичні заняття, самостійна робота, консультації
Система поточного контролю	Проводиться на усіх видах аудиторних занять у формі усного, письмового опитування, виступів здобувачів при обговоренні теоретичних питань, тестування
Система підсумкового контролю	Екзамен
Перереквізити (Prerequisite)	«Загальна психологія», «Диференціальна психологія», «Соціальна психологія», «Юридична психологія», «Психодіагностика», «Психологія особистості», «Вікова психологія», «Патопсихологія»
Постреквізити (Postrequisite)	

Перелік компетентностей, які забезпечує навчальна дисципліна, програмні результати навчання («hard skills»)

ЗК 1. Здатність створювати, висловлювати чи реалізовувати нові ідей, методи і технології шляхом критичного та інноваційного мислення з урахуванням впливу раціональних та ірраціональних, об'єктивних і суб'єктивних факторів, а також можливих варіантів розвитку подій.

ЗК 4. Здатність адаптуватися до змін у психологічному опосередкуванні соціальних процесів, спроможність до саморегуляції, самоконтролю, стійкості та емпатії, реалізації ефективної стратегії і тактики управління особистими емоціями та поведінкою.

СК 8. Здатність визначати та оперувати психологічними особливостями феноменів правової дійсності, застосовувати адекватні методи спонукання правослухняної поведінки, розробляти та впроваджувати профілактичні заходи стосовно формування та прояву девіацій розвитку особистості.

СК 12. Здатність визначати проблеми сучасної віктимологічної профілактики, ґрунтуючись на системних наукових знаннях із кримінологічної віктимології, розуміти та прогнозувати стан віктимності та

віктимізації суспільства, застосовувати систему заходів віктимологічної профілактики.

ПРН 8. Використовувати психолого-юридичні засоби і прийоми в управлінні людьми, розумінні різних особливостей і проявів правової поведінки, правосвідомості та соціалізації особистості.

ПРН 12. Організувати і проводити науково-теоретичні та прикладні дослідження з віктимологічної профілактики з використанням сучасної методології та інструментарію, вміти розробляти заходи віктимологічного впливу на окремі види кримінальних правопорушень.

Перелік компетентностей, розвитку яких сприяє вивчення навчальної дисципліни («soft skills»):

ЗК 10. Здатність діяти та працювати як відповідальний громадянин та брати активну участь у соціальному житті з урахуванням принципів і норм, пов'язаних з людиною, групою, організацією, суспільством, економікою, політикою та культурою, усвідомлювати цілі та ідей сталого розвитку, зокрема щодо запобігання негативним екологічним змінам на глобальному рівні.

СК 15. Здатність виявляти, аналізувати, професійно пояснювати та обґрунтовувати причинно-наслідкові зв'язки між правовими явищами, подіями, об'єктами і процесами та досліджувати закономірності їх розвитку й перебігу з використанням інноваційних підходів і технологій.

ПРН 4. Розуміти особливості організації науково-дослідної діяльності з актуальних проблем правової теорії та юридичної практики, психолого-педагогічні закономірності професійного навчання та виховання здобувачів вищої освіти відповідно до державних стандартів, застосовувати наукову методологію та захищати результати науково-дослідної діяльності у встановленому порядку.

Структура навчальної дисципліни (тематичний план)

Назва теми	Вид роботи¹	Завдання самостійної роботи в розрізі теми
Тема 1. Розуміння норми та відхилень від неї у сучасній психологічній науці	Лекція, семінарське заняття, практичне заняття та самостійна робота	Законспектувати до словника основні поняття дисципліни. Скласти мультимедійну презентацію за темою лекції. Написати доповідь на тему: «Сучасні наукові підходи до оцінки поведінкової норми», «Місце психології девіантної поведінки в системі наук про поведінку».
Тема 2. Різновиди та основні чинники формування девіантної поведінки	Лекція, семінарське заняття, практичне заняття та самостійна робота	Законспектувати до словника основні поняття дисципліни. Скласти мультимедійну презентацію за темою лекції.

¹ Усі види роботи можливі онлайн або офлайн в залежності від епідеміологічної ситуації та освітньої необхідності

		Написати доповідь на тему: «Психічна індивідуальність та її структура», «Психологічна характеристика основних форм девіантної поведінки».
Тема 3. Індивідуально-психологічні чинники та механізми девіантної поведінки	Лекція, семінарське заняття, практичне заняття та самостійна робота	Законспектувати до словника основні поняття дисципліни. Скласти мультимедійну презентацію за темою лекції. Написати доповідь на тему: «Психологічна структура девіантної поведінки», «Основні типи девіантної поведінки та їх характеристика: делінквентний тип».
Тема 4. Психологічна характеристика девіантної поведінки неповнолітніх	Лекція, семінарське заняття, практичне заняття та самостійна робота	Законспектувати до словника основні поняття дисципліни. Скласти мультимедійну презентацію за темою лекції. Написати доповідь на тему: «Основні типи девіантної поведінки та їх характеристика: адиктивний тип», «Основні типи девіантної поведінки та їх характеристика: патохарактерологічний тип».
Тема 5. Психологічна характеристика віктимної поведінки	Лекція, семінарське заняття, практичне заняття та самостійна робота	Законспектувати до словника основні поняття дисципліни. Скласти мультимедійну презентацію за темою лекції. Написати доповідь на тему: «Основні типи девіантної поведінки та їх характеристика: психопатологічний тип», «Етнокультурні варіанти девіантної поведінки».
Тема 6. Психологічні засади попередження та корекції девіантної поведінки	Лекція, семінарське заняття, практичне заняття та самостійна робота	Законспектувати до словника основні поняття дисципліни. Скласти мультимедійну презентацію за темою лекції. Написати доповідь на тему: «Принципи та методи психоконсультаційної роботи, спрямованої на подолання ознак девіантної поведінки».

Основні інформаційні джерела

Основна

1. Авдєєва І. М. Фасилітація особистісного розвитку хронічно неуспішних молодших школярів // Практична психологія та соціальна робота. – № 2. – 2011. – С. 1-7.
2. Бондарчук О. І. Психологія девіантної поведінки: курс лекцій. – К.: МАУП, 2006. – С. 1-15
3. Виденев І. А. Психология девиантного поведения: учебное

посobie. – Х.: Ун-т внутр. дел, 1997. – С. 4-16

4. Виноградна О. В. Особливості сприймання молоддю епізодів насильства в художніх фільмах // Практична психологія та соціальна робота. – 2008. – № 5. – С. 50-54

5. Волков Ю. Г., Мостовая И. В. Социология в вопросах и ответах. – М.: Гардарики, 1999. – С. 318-320

6. Врачинська Н. Ф., Булгакова О. М. Профілактика агресивної поведінки підлітків. // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – № 12. – С. 38- 41

7. Греса Н. Психологічні особливості антиципаційної спроможності неповнолітніх правопорушників з різним ступенем усвідомлення провини. // Практична психологія та соціальна робота. – 2008. – № 4. – С. 77-80

8. Гридковець Л. М. Родинний фактор у розвитку та подоланні наслідків сексуального насилля над дітьми. // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – № 11. – С. 57-63

9. Змановская Е. В. Девиантология (Психология отклоняющегося поведения): учебн. пособ. – М.: Академия, 2003. – 288 с.

10. Карпенко В., Миколайчук М., Войтенко В., Мединська Ю. Сучасний стан психічного здоров'я студентської молоді: емоційна, міжособистісна та рольова сфери. // Практична психологія та соціальна робота. – 2012. – № 11. – С. 2-8

11. Кондрашенко В. Т. Девиантное поведение у подростков: социально-психологические и психиатрические аспекты. – Минск: Беларусь, 1988. – С. 75-95

12. Ложкин А. И. Психология поведения девиантной личности: учебно-методическое пособие. – Екатеринбург: изд-во Уральского юридического института МВД России, 2012. – 110 с.

13. Менделевич В. Д. Психология девиантного поведения: учебное пособие. – СПб.: Речь, 2005. – С. 10-27

14. Ніколенко Д. О. Роль антиципації у профілактиці девіантної поведінки неповнолітніх // Юридична психологія та педагогіка. – 2009. – № 1. – С. 153-165

15. Социальные отклонения. Введение в общую теорию. – М.: Юрид. лит., 1984. – С. 3-115

16. Супрун М. О., Перепечина Н. М. Психологічні основи попередження злочинності серед неповнолітніх // Юридична психологія та педагогіка. – 2009. – № 1. – С. 121-132

17. Шнейдер Л. Б. Девиантное поведение детей и подростков. – М.: Академический Проект, 2005. – С. 8-23

18. Юридична психологія: підручник для студ. ВНЗ / За заг. ред. Л. І. Казміренко, Є. М. Моїсеєва. – К.: КНТ, 2007. – 382 с.

19. Юридична психологія: практикум / за заг. ред. Л. І. Казміренко. – Івано-Франківськ: Місто НВ, 2010. – 190 с.

Ресурси:

<https://mon.gov.ua/ua>

<https://www.naiou.kiev.ua/>

<http://www.nbuuv.gov.ua/>

<http://nplu.org/>

<http://www.psychonezalegni.com.ua>

Технічне обладнання та програмне забезпечення навчальної дисципліни

Комп'ютер, проектор.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

1. Політика щодо термінів виконання та перескладання – перескладання заборгованостей проводиться у максимально стислий термін, шляхом виконання усних чи письмових завдань в межах пропущеної теми. Здобувачі, які мають більше трьох заборгованостей, не допускаються до складання підсумкового контролю.

2. Політика щодо академічної доброчесності - згідно з «ПОЛОЖЕННЯМ про академічну доброчесність у Національній академії внутрішніх справ» (затверджено Рішенням Вченої ради НАВС від 27 березня 2018 р., протокол № 5; уведено в дію Наказом НАВС від 30.03.2018 № 422).

3. Політика щодо відвідування – відсутність на заняттях здобувачів допускається виключно із поважних причин.

4. Політика вивчення та викладання навчальної дисципліни здійснюється із дотриманням основних нормативних документів Національної академії внутрішніх справ: Закону України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року, Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30 грудня 2015 року № 1187, Положення про організацію освітнього процесу в Національній академії внутрішніх справ і Положення про регламентацію забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти в Національній академії внутрішніх, затверджених рішеннями Вченої ради Національної академії внутрішніх справ та інших нормативних документів і чинного законодавства.

Оцінювання результатів навчання

Аудиторна робота (поточне накопичування балів)	Підсумковий контроль	Підсумкова кількість балів
<i>Max 60%</i>	<i>Max 40%</i>	<i>Max 100%</i>
$\frac{T1 + T2 + T3 + T4}{4} \times 12$	Екзамен	
60	40	100

Шкала оцінювання

Оцінка в	Оцінка за	Оцінка за шкалою ECTS
----------	-----------	-----------------------

балах	національною шкалою	Оцінка	Пояснення
90-100	відмінно	A	відмінне виконання
85-89	добре	B	вище середнього рівня
75-84		C	загалом хороша робота
66-74	задовільно	D	непогано
60-65		E	виконання відповідає мінімальним критеріям
35-59	незадовільно	Fx	необхідне перескладання
1-34		F	необхідне повторне вивчення курсу